

У Великій актовій залі Дипломатичної академії України ім. Геннадія Удовенка українські архівісти доповіли про знакову подію — включення до Міжнародного реєстру програми ЮНЕСКО "Пам'ять світу" документальної спадщини, комплексу архівних документів, пов'язаних з аварією на Чорнобильській АЕС 1986 року. (Матеріал читайте на стор. 4)

Закінчення. Початок на стор. 1

Зустріч, на яку зібралися представники державної влади України та посольств Білорусі, Литви, Латвії і Польщі разом із провідними спеціалістами і дослідниками центральних державних архівних установ, відбулася 5 червня. Голова Державної архівної служби України Тетяна Баранова зазначила, що включення до реєстру ЮНЕСКО “Пам’ять світу” українського архіву розсекречених документів щодо чорнобильської аварії є важливою подією не лише для нашої країни, а й усього світу, оскільки допо-

ЮНЕСКО охоронятиме пам’ять про ЧАЕС

магає досягнути не лише причини, масштаби і наслідки найбільшої техногенної катастрофи ХХ століття, а й оцінити мужність і самовідданість людей, які прийшли на порятунок у перші ж дні й години після аварії. Вона і продемонструвала оригінал свідцтва про включення до реєстру.

Центральний державний кінофотофоноархів ім. Г. С. Пшеничного надав документальний фільм “Чорнобиль. Хроніка важкий тижнів”, який 1986-го впродовж 100 днів знімав режисер Володимир Шевченко. У кадрах — люди, які намагалися зупинити пожежу і локалізувати викид

радіоактивних речовин одразу після аварії. Моторошно і гірко було бачити обличчя молодих і сильних людей, які жертвовно рятували планету, навіть не усвідомлюючи, що приречені на швидку і болісну смерть... Фільм також увійшов у комплекс документальних свідчень, включених до програми ЮНЕСКО. На жаль, режисер у ті дні отримав надвисоку дозу радіації і помер невдовзі від променевої хвороби. Та на зустріч прийшла його дружина Валерія Воротянська, його колеги зі знімальної групи — Володимир і Віталія Таранченки, Віктор Кріпченко, Анатолій Хіміч, і їм були

адресовані оплески глядачів і слова вдячності.

Всього ж архівісти підготували для огляду оригінали понад 3000 розсекречених документів, та список продовжує поповнюватися. Серед них — архівні документи, що містять інформацію про перебіг катастрофи, зони розповсюдження і рівень радіації, морально-психологічний стан населення, заходи влади із розселення, працевлаштування, медичне обслуговування громадян, евакуйованих із зони ЧАЕС. Найбільшу цікавість викликали близько 40 документів із таємних архівів то-

дішньої вищої влади України та КГБ за 1986—1990 роки, які розсекретили 2017 року. Увагу відвідувачів виставки привернув “Лист директора Чорнобильської АЕС В. П. Брюханова про аварію на ЧАЕС ім. В. І. Леніна”, написаний у перші години після аварії, у ньому вказано перші наслідки вибуху на 4-му енергоблоці Чорнобильської АЕС: руйнація даху та стін реакторного відділення, пожежа, перші людські втрати, рівень радіації на атомній станції та у Прип’яті.

Важливо також, що всі віднайдені й досліджені документи відтепер будуть не лише доступні для науковців всього світу, а й отримають гарантію надійного збереження.